

9.9.2008

EM/HK

Sverigefinländarnas delegation
c/o Sverigefinska skolan i Upplands Väsby
Hovslagaregatan 25
194 31 UPPLANDS VÄSBY
esko.melakari@zeta.telenordia.se
www.sverigefinne.nu

Till
Socialdepartementet
Statsrådet Göran Hägglund
103 33 STOCKHOLM

Sverigefinnarnas oroande psykiska hälsa kräver konkreta och resoluta beslut av regeringen

Socialstyrelsen publicerade den 16 juni 2008 rapporten "Beskrivning av vårdutnyttjande i psykiatri". I rapporten konstateras beträffande den sverigefinska nationella minoritetens psykiska hälsa bl.a. följande:

"Av kvinnor födda i Finland har en hög andel besökt den psykiska öppenvården, speciellt i gruppen 15-24 år och 24-44 år. En granskning av dessa kvinnors huvuddiagnos visar att en stor del har vårdats för förstämningssyndrom. Av män födda i Finland har en hög andel besökt den psykiatriska öppenvården. En stor del av dessa män har vårdats för missbruk."

I ett antal tidigare utgivna rapporter har man kommit fram till liknande slutsatser. T.ex. av Folkhälsoinstitutets rapport "Födelselandets betydelse - en rapport om hälsa hos olika invandrargrupper" (2002) framgår att sverigefinländarnas "psykiska hälsa är signifikant sämre än hos den svenskfödda befolkningen". I rapporten konstateras vidare att den "dåliga psykiska hälsan kan utläsas bland annat av sverigefinländarnas extremt höga självmordstal". Av rapporten framgår vidare att medan antalet självmord för svenskfödda män var 38 självmord per 100 000 individer var motsvarande siffra för finlandsfödda män 71. Motsvarande tal för finlandsfödda kvinnor var 27 mot 16 hos svenskfödda kvinnor. Rapporten visar en lika mörk statistik beträffande vård på psykiatrisk avdelning, insjuknande i schizofreni och depression samt inläggning på grund av alkoholproblem.

I en debattartikel i Dagens Nyheter publicerad i samband med utgivningen av Folkhälsoinstitutets rapport den 28 oktober 2002 skrev Professor Jan Sundqvist, universitetslektor Sven-Erik Johansson och Folkhälsoinstitutets generaldirektör att det är möjligt att utjämna hälsoskillnaderna mellan olika etniska grupper men att det då krävs kraftfulla insatser från samhällets sida med extra resurser bl.a. till det förebyggande arbetet.

I tidningen Dagens medicin från den 1 november 2006 refererades en studie om

“Mental hälsa hos första och andragenerationens immigranter i Sverige” av Teresa Saraiva Leão, Kristina Sundqvist, Sven-Erik Johansson och Leena Maria Johansson. I artikeln konstaterades att finländare är den invandrargrupp som löper störst risk att drabbas av allvarlig psykisk sjukdom. Som grupp mår de sämre än flyktingar. Vidare skrevs att högst risk att drabbas av psykosjukdomar löper finländare, särskilt finländska kvinnor och att första generationen finländare löper 3.6 gånger större risk för båda könen när det gäller sjukdomsinläggning till följd av alkoholmissbruk.

Trots flera oroande rapporter om sverigefinnarnas psykiska hälsa har regeringen tills vidare avstått från åtgärder i fråga. Detta trots att Sverigefinländarnas delegation tillsammans med Sverigefinska riksförbundet otaliga gånger kontaktat beslutsfattare bl.a. regeringen, Socialstyrelsen, Folkhälsoinstitutet, Landstingsförbundet och Alkoholkommittén samt sökt projektmedel bl.a. från Socialstyrelsen för konkreta insatser i frågan. En av anledningarna till att organisationer inte beviljats anslag är att dessa i första hand delas till kommuner vilka de facto inte känner till den allvarliga situationen beträffande sverigefinnarnas psykiska hälsa.

Sverigefinländarnas delegation tillsammans med Sverigefinska riksförbundet är medvetna om att Folkhälsoinstitutet nyligen fått ett regeringsuppdrag att än en gång kartlägga frågan, vilket i och för sig är positivt. Trots detta anser ovannämnda organisationer som företräder ca 370 000 sverigefinnar att det nu krävs snabba och resoluta åtgärder från regeringens sida. Delegationen anser att problematiken är väl kartlagd och att det finns tillräckligt med vetenskapliga fakta som talar för snabba åtgärder.

Sverigefinländarnas delegation och Sverigefinska riksförbundet hemställer därför Socialdepartementet;

- att departementet med utgångspunkt från ovannämnda alarmrapporter snarast och resolut tar tag i problemet och gärna i samverkan med Sverigefinländarnas delegation och Sverigefinska riksförbundet gör en konkret satsning med syfte att förbättra sverigefinnarnas psykiska hälsa och
- att departementet tar initiativ till att snarast anordna ett möte mellan statsrådet och företrädare från ovannämnda organisationer.

SVERIGEFINLÄNDARNAS DELEGATION

Markku Peura
Ordförande
08-590 80 991

Esko Melakari
delegationssekreterare
08-590 32 326 alt.0708-41 39 00